

Бүх оронудай пролетариар, нэгдэгтэй!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой,
БМАССР-эй Верховно Советэй
ба ВКП(б)-гэй Улан-Удмы
Горкомой орган

№ 184 (3996)

1942 оной августын 5, среда

СЭН 15 МҮНГЭН

Рубеж бүхэний аргынгаа барагдатар хамгаалха!

(„Правдын“ түрүү бэшгээ)

Уриа зүтгэх дайны байдал бүхэнийг баа ороо түбэтэй боложо байна. Манай эх орондо тохолохон аюул бүри сээр шангараа. Дайсан айхбат эхэ гээлтээ ороошье наа урагшаа дугтанана. Клетская, Цыганская, Куневская ба Сальжын районудта туйлай хатуу шанга байдалууд боложо байна. Германска командовани боолд манай эсэргүүцэлтэй хүснэ дараха гэж шэнэ шэнэ ревервүүдээ, Германи сохи хамаа бүхэ хүсөө, эзэлбэл оронүүдтэй бүхы аргабоомжонгуудаа хуу шанга гаргажа, Атлантическа дайны эрсүүдтэй сэрүүдээ хуу шахуу асаржа манай урданаа довтолуулаа эхлээ.

Дайсаны түсөөнө хантаргаал боо сохихын тулаа, эх оронийн боо урда эрхн айхбат баран районудыг ариалхын тулаа дайсавай түрлэе яажашье наань тогтооно. Гитлеровскэ дивизионуудыг яажашье наань боолон ба жуулаа халсаха хэрэгтэй. Тиймэ тула бүхэнийг шүбаний үзэтэр, аргынгаа барагдатар рубеж бүхэнь хамгаалха: түбөө бүхөөнө, полн бүхөөнө, горхон бүхөөнө дайсавай дабаагтн болгохо туйлай шухала болоо.

Эхэ оромнай Улаан Армиин сэрэгшн бүхөөнө, командир ба боол бүхөөнө айхбат хатуу тэсөөрлөтэй, туйлай эмхитэй, үсэл нэтрүү ба амн бөө хайрлахгүй явахын эрлэтүүрмэ табина. Эзэлжэ байхан рубежүүдээ дайсавай гарта үрхэ, горд ба тохонуудаа тэд арьсатануудта хандаргаалгахаар орхижо гараха, командованингаа приказгүйгөөр сулариха—эзэ бүхы ябадал боолд частнуудайнгаа дайшахын тугууныг цэ набан соонь буужааха, советскэ адуудта огтошье мартагдатуугаар эхэ оронийгоо урда гүмтэ муухай ябадалыг хэхэ гэгэнтэй ад алдх үлхитэй.

Бүдэл цэцэ урда зүтэ боложо байгаа айхбат хатуу шанга байдалуудыг боолууд манай частнууд нилээдгүй олон баатаршануудыг тулдаа, элэн цэцэ үзэ мүнхэ, Клетская гүмэ станицин баруун урда тээ Н-скэ гвардейскэ бүтэлгын часть нэгэ үдэр туршала дайсавай ябан сэрэг ба танкнуудай 16 атакы тогтоон баряа. Эдэ артиллеристид Фронт-байшигууд ба ябан сэрэгшнүүнэ дайсавай бүрэг олон машинныг үгэ хэвн ба 1.500 шахуу солдат ба офицеруудыг хулабан байла. Тийгээ нэгэ хэвншэ алхам сүхарицгүйгөөр ээлхэн газартаа тон урнаар бүхлэн байжа, дааж абахан рубажнуудэ тон бүхөөр баряжа байла.

Бүдэл хатуу тэсөөрн, нугаршар, хатуу эрхэн, дайлагдах мэрхэл—эзэ бүтээгөөр часть бүхэний байн шэнжнэ байхаа гална. боол бүхэний байн шэнжнэ байха ёстой. Сэрэгшн эзэлжэ байгаа газар—дайсавай гарай хүрэнгүй нангин. Тиймэ тула шүбөөн шандаанайнгаа байгаа сагта, худалданаа сохижо байгаа сагта дайсавай сохижо ябадалаа огтошье орхижо болохо

гүй. Бүдэлшнээ амхсхай дуу-хатар, амн наанаа түгээшье наань дайсавай түрлэе тогтоон баряжа, дайла туйлаха ябадалыг хангаха хэрэг боолд дайны энэ шата дээр байгаа хэбэршгүй хатуу бэх хуули мүн.

Улаанармеев Суворов гэгшын баатаршалга нилээдгүй цүн улаан саг соо хангалжа ябаха. Нүхэр Суворов боолд хэдэн арбаад фашистуудтай бүхэл үдэртөө тулалдажа, 22 гитлеровцыг үгэ хэвн ба тэдэ зохиуудай олонхи шархатуудан байна. Тийхэднэ немецүүд Суворов тээшэ харуулаа минимет ба пулемедуудаар хүрөөтэй шангаар буудлаа. Суворов 7 дахин шархатан байбашье тулалдажал байгаа.

Дайсан үшөөт хүсэтэй, мавайшье хүсэн агууха. Дайсавай гарта бүрэг олон танк ба авиациони, эхэ оромнайшье өөдөлгөөн сэрэгүүдэ танк ба самолетын, үхэр бүү ба миниметуудыг, бөөм хэрэгсэлүүдэ үдэрбөө үдэрбөө бүр улам улам олоор ба эхээр үгэжэ байдал болонхой. Энэ бүр хүсэтэ техникэ тон эхэ амжалтайтгаар, шадабартайгаар ба эмхитэйгээр хэрэгсэжэ, дайсавай хатуу шангаар сохижо хэрэгтэй.

Мүнөө цэцэ артиллерийн үүргэ илангаа шухала болоо. Германска армийн гол эхэ ударна хүсэний танкнуд байла. Танктай тэмсэх ябадала артиллерий гүмэ нилээд хүсэтэй зэбсэг мүн. Эсэгэ орооно хамгаалхын дайны 13 бара соо советскэ артиллеристүүд боолд нилээдгүй байн мастерүүд байханаа харуулаа. Манай артиллеристүүдэй алдар суу мүнөөшье үргэн эхээр сууряатай байндай. Байхан Дон мүнхэн голдох нэгэ уластогта немецүүд манай Н-скэ частин урдааа 50 танкаа туулан байла. Ахалаша сержант Акиншин гэгшын үхэр бугаархия үхэр буунуудаа нөөмэл позицияларгаад, дайсавай машинануудай урдааа сэг сэхэ бууджа, 7 бооцигнээ шархатан байбашье 2 сэхэ хахад соо тулалдажа, 14 немецкэ танк үгэ хэвн, 3 автомашинуудыг мэтгэвэн ба зуугаал шахуу гитлеровцыг хулабан байна. Тийгээ дайсавай атакыг сүхэрүүлэн сохео.

Мүнөө эдэ Н-скэ гвардейскэ часть, улаанармеев Суворов, ахалаша лейтенант Акиншин гэгшын үхэр бугаархиян тулалдана тулалдахын эрлэе манай эхэ орон Улаан Армиин часть бүхэний урда табина.

Зарим аймхайнуудай ханатаг понтн немецүүд тиймөшье эхэ хүсэтэй баша. Манай байн байн частнуудай дүй түршэл тээрнээ мэхээдэ, дайсавай түрлэе тогтооно шандаага байна. Дайсавай түрлэе тогтоон баряа, гэгдэгшн шарбаса хаяад, бутта хай сохижор советскэ газар оронийгоо гэгшэм бүхэнийг, рубеж бүхэнийг дүүшлнээ шүбаний үзэтэр, эрхэтэйгөөр, баатар зоригтэйгөөр хамгаалха зорилго Улаан Армиин сэрэгшн бүхэний урда, часть бүхэний урда тийгдэнхай.

Горьковско, Оренбургска, Пермскэ, Карагандинска, Томско ба Амурска түмэр замай хүдэлмэрилэгшэдыг СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнаба

СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Указаар Горьковско, Оренбургска, Пермскэ, Карагандинска, Томскэ ба Амурска түмэр замай эхлэн бүлэг хүдэлмэрилэгшэд боолд орооно ба прадай ажахын айна тэвэрийн талаар правительствын даалгабаруудыг амжалттайгаар дүүргэснүүдэ түлөө СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнагдаба.

Ленинэй орденуор 36 хүн шагнагдаба.

Амалай Улаан Тугай орденуор — 106 хүн.

Амалай Улаан Олоной орденуор — 3 хүн.

„Хүндэлэлэй тэмдэг“ орденуор — 346 хүн.

„Амалай Габьягай түлөө“ медаль — 257 хүн.

„Амалай Отличинин түлөө“ медаль — 202 хүн шагнагдаба.

(ТАСС).

„Хэдэн миллион советскэ хүнэй героическа ажалаар үрэгжүүлэгдэнэн колхозно ба совхозно таряалангай үгэнэн хамаа бүхы ургасыг сүм хуряаха, нэгжэнишье нүд продукцияг гээхэгүй.“

(„ПРАВДА“).

Бүхэсоюзна социалистическэ мурисөөн

Темпээ шангадхаха!

Таряхуряалга хүртэр үбнээ дууһын сабшаха ёһотойбди

АВГУСТЫН
4

ҮБНЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ ДЭЭРЭ

БАРГАЖАН. Эхэ оронийгоо урдахы өөрингөө уялгыг зүбөөр ойлгонон Улаан сомоной Сталиной нэрэмжэтэ артелийн колхознигууд нийтнээ малда тэжээлэй бата бэх ба амжалттайгаар байгуулжа байна.

Тус колхозой нүхэр Хараевый зенон үбнэхуряалга дээрэ угаа эхэ зоригтойгоор хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Рабданов ба Леонтьев гэгшэд үдэрлэнгөө нормые саг үргэлжэ 150—200 процент дүүргэнэ. Тэршэлэн нүхэр Бадмаева Жирмжит эршүүлнээ гээгдэнгүй нормоёо 150 процент дүүргэнэ.

14 наһатай Дулмажан Бадмаева наһа гүйсэһэн зарим хүмүүднээ хайнаар амжаллаа. Энэ эдир патриот нэгэ хахад нормо үгэдэг байха юм.

Хоёрдохи зеноной (зеноновын) нүхэр Бурчиков) колхознигууд үшөө эрхим амжалта туйлаа. Эндэ нүхэд Бубеев ба Соломинский гэгшэд үдэр бүри хоёр хахад нормо хүртэр дүүргэнэ.

ХЭЖЭНГЭ. (Телефонор абтаба). Чесанын сомоной Коминтернын нэрэмжэтэ колхоз 957 гектар газарай ногоо сабшажа, 856 гектаршын тармаад, 3.392 центнер үбнэ хуриллэн байна. Энэ колхоз силос дараха түсбөө 67,7 процент дүүргэнэ.

Үбнэхуряалгын хүдэлмэрид эрхимээр амжаллагдах гэбэл машинистүүд нүхэд Д. Базарова, М. Бодиева, Б. Жигжитова гэгшэд косилкаар үбнэ сабшахадаа үдэртэ 6—7 гектар сабшана. Морин тармуураар үбнэ тармаашад нүхэд Б. Рабданов, Д. Шагжиева гэгшэд үдэр бүри 8 гектар тармана.

Тэршэлэн бухал табилга дээрэ хүдэлмэрилхэдөө нүхэд Гармаева, Санданова, Цыренова ба бусад нормоёо үлүүлэн дүүргэдэг байха юм.

Мун сомоной „Улаан Таряашан“ колхоздо үбнэхуряалга дээрэ 4 бригада хүдэлмэрилдэг байна. Тэднхээ нүхэр Кушиновскай бригада уридан ябана. Тэрэ бригадынхид 170 гектартай 1.500 центнер үбнэ хуряаба.

О. ГОМБОЕВА.

Гектарнаа 40 центнер үбнэ

ХЭЖЭНГЭ. Хэжэнтын сомоной „Зургаанай Зам“ артелийн герарийскэ зенон (хүтэбэрлэгшын) медальта нүхэр Б. Бадмаев) өөр төө даалгалан 100 гектар участок дээрхи үбнээ хуряажа эхлэб. Эднэр 5 гектарыскэ сабшажа 200 центнер үбнэ хуряагаа. Эднэр гектар бүрөө 40 центнер үбнэ абаһан болоно. Зүгөөр колхозой правленийн хараалтай түсбэй өнөөр гектар бүрөө 20 центнер үбнэ абаха байгаа.

Тээд тэднэр бүхы 100 гектар участоктаа 2000 центнер үбнэ хуряахын ороно 4000 центнер хуряажа абаха байханын мэхээжэ. Энэ зеноной өөрингөө дааж абаһан участокта агротехническэ эмжээ-ябуулануудыг ороодос-тойгоор бөөлүгжэ шадаһанайнгаа ашаар колхозой правленийн түсбэе 200 процент дүүргэжэ шажнаба.

Р. АНАНДУЕВ.

Үлүүлэн дүүргэбэ

Закаменай аймагтай колхознигууд колхозой малда эдбэг эхэ тэжээл байгуулхын зорилгоор үбнэхуряалгын хүдэлмэрид эсэхэ сурахыг мэхэжүүлжор ажаалана. Гэгшын сабшагдана үбнээ тармажа сомоной хожимдонги байха юм. Эндхи колхозууд силос дарахын түсбэе үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, Хужарай сомоной Интернационал нэрэмжэтэ колхоздо 180 тононо силос (түсбэеи

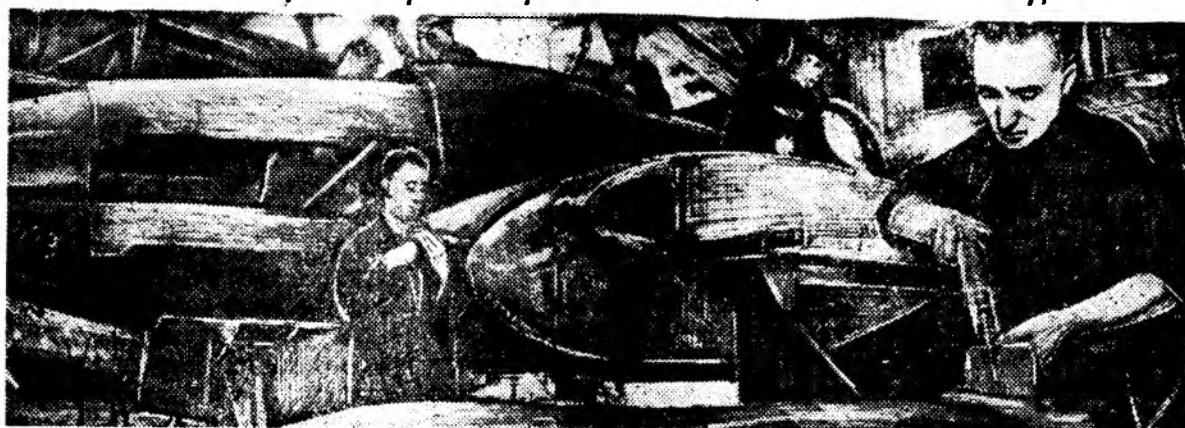
170 тононо) дарагаа. Пажирай сомоной Лениной нэрэмжэтэ артель 320 тононо силос дараха түсбэтэй аат 502 тононо дараба.

Тэршэлэн Утаата-Далахайн сомоной „Улаан Далахай“ ба Сагаан-Морин сомоной Сталиной нэрэмжэтэ артелийн силос дарахынгаа түсбэе холо үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

В. ВОРОНКОВ.

А. ШУЛУНОВ.

Авиационно ажаулдбэрийн Бүхэсоюзна социалистическэ мурисөөн

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н-скэ заводто самолетой корпус хольжо байна. Баруун гарнаа—нормоёо 2,5 дахин үлүүлэн дүүргэдэг бригадын эрхим стахановец, слесарь П. Н. Скачков. (ТАСС-эй фотохронжко).

Баяхан агаарай байлдаанай үдэл истребитель летчик, младшй лейтенант комсомолец Борис Ковзан гэгшэ дайсавай самолетые гурбалаха жүргэжэ унагаана. Тэрэ немецкэ самолет жамаг уруу уважа, хэдэн олон бутархайнууд болон бутта хла бүршөөн байна. Летчик Ковзан боолд амжалан мэндэ аэродромдоо дугтанэ самолетодоо буугаа.

Зураг дээрэ: Борис КОВЗАН.

В. Шаровскийн фото.

Советскэ Союз Америкын Холбоото Штадууд хоерой хоорондох худалдаа наймаанай хэлсээнэй болзорые нунааха тухай

Советскэ Союз Америкын Холбоото Штадууд хоерой хоорондох худалдаа-наймаанай хэлсээнэй болзорые нунааха тухай нотонуудыг США-да хуугаа СССР-эй онсо ба бүрин эрхэтэ посол М. М. Литвинов ба США-гай Гурнаи секретарь госполит Корделл Хэлл хоёр июлийн 31-дэ Вашингтондо бөө бөөдээ баруулаа. Энэ хэлсээн хадаа али али таладаа шадаал наа эхэ ашаг тува хүртэжэ журам дээрэ үндэһэлэн эдэ хоёр оронудай хоорондо эрхлэхэ худалдаа-наймаанай харилсааг гүрмшүүрхээр 1937 ондо баталагдажа, тэрэһнээ хойшонхи дүрбэн жэлэй турша соо жэл бүри нэгэ жэлээр нунаагажа байгаа юм. Мүнөө СССР США хоерой правительстванууд тус хэлсээнэйнгээ болзорые 1943 оной августын 6 хүртэр нунаагаад, хэрбээ энэ худалдаа-наймаанай хэлсээнэй бүри үргэн эхэ хэлсээгээр хэлсээгдэггүй наань дээрэ заагдана болзороо саашанхишье саг соо хүсэн түгэлдэр заанда байха гэжэ ойлголоо. Хэрбээ ондоо хэлсээгээр энээнээ хэлсээ гэжэ наа мүнөө байгаа хэлсээгээ болуулаа гэжэ 6 хара урда тээ бөөдээ дуудгалсаха ёһотой.

М. М. Литвинов госполит Корделл Хэлл хоерой бөө бөөдээ баруулан ад адли тексттэй нотонууд илгэжэ бөөгдөнхэй гээбэл: „1937 оной августын 4-дэ бөө бөөдээ баруулаһан нотонууд соо дурсагдажа, 1937 оной августын 6-да хүснөө ороод, 1938 оной августын 5-да, 1939 оной августын 2-то, 1940 оной августын 6-да ба 1941 оной августын 2-то дахин саашан болзороо нунаагажа байһан, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз ба Америкын Холбоото Штадууд хоерой хоорондох худалдаа-наймаанай харилсаан тухай хэлсээн болбо мүнөө 1943 оной августын 6 хүртэр хүсэн түгэлдэр заанда байха гэжэ манай хоёр оронудай правительстванууд үгээ ойлголоо гэжэ энээнһээ урда болоһон хэлсээгүүдтэй тааралдуулан өөрингөө правительствын нэрлээ дабан хэлсээ зольтой байһан.“

Тус хэлсээн болбо хэрбээ эдэ хоёр правительствануудай али нэгэнэй зүгһөө 6 хара урда тээ бөөгдөөр дуудгалсажа энээнһээ бүри үргэн эхэ худалдаа-наймаанай хэлсээгээр хэлсээгдэжэ болуулаагүй наань энэ хэлсээн саашадаһыг хүсэн түгэлдэр заанда байха ёһотой.

Энэ хэлсээн болбо Советскэ Социалистическэ Республикануудай Арадай Комиссарнарай Советээр баталагдаха ба Америкын Холбоото Штадуудай президентдэ зүбшөөгдэхэ ёһотой.

СССР США хоерой хоорондох худалдаа наймаанай хэлсээ нунааһан тухайда

ВАШИНГТОН, августын 1. Америкын Холбоото Штадууд (ТАСС). СССР США хоерой хоорондох худалдаа-наймаанай хэлсээнэй болзорой нунаагадан ябадал хэрбээ нэгэ жэлэйнгээ болзорой үнгэрэмсөөр бүри үргэн эхэ худалдаа-наймаанай хэлсээгээр хэлсээгдэггүй наа саашанхи саг соо хүсэн түгэлдэр заанда байха гэжэ СССР США хоерой хоорондох худалдаа-наймаанай хэлсээнэй болзорые нунааһан тухай нүхэр Литвинов госполит Корделл Хэлл хоерой бөө бөөдээ баруулаһан нотонууд тухай гурнаи департаментын мэдээсэл соо хэлсээгдэн байна. „Дайгаар довтолон булмтаржа ороһон хомхой хобдог хара хүснэй урдаһаа

асэргүүсэн тэмсэжэ байгаа США, Советскэ Союз ба бусад оронудай сэрэгэй хэрэгсэлэй эрхэ жэлдэ нилээдгүй эхэ болохо дээрһээ Советскэ Союзтай хэхэ американска худалдаа-наймаанай хэлсээгээр хэлсээгдэггүй наа саашанхи саг соо хүсэн түгэлдэр заанда байха гэжэ бөөдээ баруулан нотонууд соо хэлсээгдэн байна.“ гэжэ гурнаи департаментын мэдээсэл соо хэлсээгдэнэ.

Бельгийскэ посланник госполит Роберт Ван де Кершов Д'Аллебас гэгшэ СССР-тэ ерээ

Бельги гүрэнэй зүгһөө СССР-тэ хууха онсо посланник ба Бельгийн бүрин эрхэтэ министр госполит Роберт Ван де Кершов Д'Аллебас гэгшэ энэ оной августын 1-дэ Куйбышев городо ерһон байна. ННШ-эй протоколдо таһагыг даагша нүхэр Ф. Ф. Молочков болбо госполит Роберт Ван де Кершов Д'Аллебас гэгшын пристан дээрэ угтаа.

Августын 2-ой үглөөнэй мэдээсэл

Августын 1-ай бүгдний туршада манай сэрэгүүд **Клетская, Цымлянская, Куцевская** ба **Сальский** оршондо дайсаңда эсэргүү байдаанууды хэбэ.

Фронтын бусад участогууд дээр шухала хубилаатанууд болоогүй.

Клетскаягай оршондо ба энэ пункттаа урагш манай сэрэгүүд немецко-фашистска сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шагна байлаанууды үргэлжэлжэ. Манай нэгэ рото хүсэжүүлэгдэн немецкэ нэгэ танкын ябан сэрэгүүдтэ ба 20 танктууд атаквалаагай байгаа. Манай боецүүд танкчууды табжаа үнгөрөөн, дайсаңай ябан сэрэгүүд хулар дүсэтэ буулганууды хэжэ, 300 гаран солдат ба офицеры худан багаага. Үзлэйн гитлеровчуудын эмхэ журамда адажа хэзэргэ сүмарилаа байна. Энэ үзлэйн хуугада байһан манай танкистнууд урагшаа сүмэрэн оройон немецкэ танкчууды гэм гэнтэ сохон байгаа. Тус байлаанда дайсаңай 11 танк үгы хэгтэбэ.

Цымлянскаягай оршондо Дон мүнөөн гаталан гараһан дайсаңай бүлэгдэлэгдэн эсэргүү байлаанууд үргэлжэлжэ. Манай союдаһин хэзэн дүртэ 4000 шахуу гитлеровцы, 10 эхэ буу, 30 миномет ба бусад буу зэвсэг үгы хэбэ. Советскэ сэрэлхэй дайсаңай урдаһаа ами бөөэ тамнаггүй тэмсэвэ. Лейтенант Треховский 5 немецкэ танк гэгэртгэн сохижэ, дайсаңай 200 шахуу солдат ба офицеры үгы хэбэ. Минометчик нүхэр Варюхин гэгшэ 80 гитлеровцын хотын талгажаа, 7 автомашина, 8 пулемет ба минометно батарей үгы хэзэн байна.

Дайсаңа болбо улам бузар муухай ард ааша хэрэгдэлэг боложо байна. Нүхэр Марцевичын флагиһаан улаанармейскэ формотый худсаһа үмдэһэн бүлэг гитлеровчууд гаржа өрөө. Эзэнэр довтолжо яһаһан немецкэ частынууды буудалһан явса гаргажа байгаа.

Августын 2-ой үдэһын мэдээсэл

Августын 2-ой туршада манай сэрэгүүд **Клетская, Цымлянская, Куцевская** ба **Сальский** оршондо хатуу шагна байлаанууды хэбэ.

Фронтын бусад участогууд дээр шухала хубилаатанууд болоогүй. Июлһын 26-һаа августын нэгэ хүртэрхи неделдэ агаарай байлаануудта, аэродромийн дээр, мүн зенитнэ артиллерийн буулгаар 286 немецкэ самолет үгы хэгтэбэ. Манайхитай гээлтэ 201 самолет.

манай боецүүдэй тылд гараа. Нүхэр Марцевич бүлэг боецүүдтэ хамта хубсаһаа хэзэгшэ гитлеровчууды бууджа манай частын тылд гараа гэгшэ дайсаңай бүлэг халалгы өдөөбэ.

Куцевская ба Сальский оршондо манай сэрэгүүд довтолго хэжэ яһаһан дайсаңай сэрэгүүд урдаһаа хүндэ байлаанууды хэбэ. Куцевскаягай оршондо манай нэгэ союдаһин бүхы түлэһинөө сэрэгүүдтэй байн харжааа эмхилжэ, немецкэ хэбэ гээлтэд оруулаа. Тус боедвиниһи зүбхэ нэгэ часты хамгаалтын байлаа хэбэ 3 үдэр соогоо 1.800 гитлеровцы, 5 танк, 18 эхэ буу, 25 миномет ба бусад олон буу зэвсэг үгы хэбэ. Сальский оршондо дайсаңа болбо манай хамгаалтын гүн хулар хушууран ороо. Хэбэ хэбэ гар тулаалтай үсэл шагна байлаанууд үргэлжэлжэ.

Баруун-Хойто фронт дээр бага зэргын байлаанууд болоо. Нэгэ участок дээр дайсаңа болбо бэхжүүлэгдэн шухала пункттын байһан ой модон хулар нөбтөрөн орожо шалаа. Нүхэр Яковлев ба Ревенко гэгшэһэй командала доро яһаһан боецүүд бүгдний байлаанда тус ой моды немецкэ хэбэ сөрлөжэ, тэлөөрө баруун урагшын түрхэ ябаллаа үргэлжэлжэ. Сержант Мирончуков зенитнэ эхэ бутайг расет сүдэһын турша соо дайсаңай 3 самолеты унагаһан байна. Ахалаша сержант Романов ба сержант Васильев эхэ бутуудай расетнууд 3 немецкэ транспортна самолеты унагаба.

Дайсаңай тылд ябуулаа хэжэ байһан «Боевой Клан» гэгэж кэжэ элбэ ашаа гэгшэ 9 автомашина, зенитнэ тохололтой автомашина ба танкеткэ үгы хэбэ. Партизаныуд артиллерийскэ склад тэбэлжэ хэзэн пунктнуудта телефоно-телеграфна хэлхээ холбоо үгы хэзэн байна.

Августын нэгэнтэ манай авиацин частнууд фронтын элбэ участогууд дээр 38 немецкэ танк, сэрэг ба ашаа гэгшэ 300 автомашина, 600 хэрэгсэл тээршухала хубилаатанууд болоогүй.

Июлһын 26-һаа августын нэгэ хүртэрхи неделдэ агаарай байлаануудта, аэродромийн дээр, мүн зенитнэ артиллерийн буулгаар 286 немецкэ самолет үгы хэгтэбэ. Манайхитай гээлтэ 201 самолет.

Августын нэгэнтэ манай авиацин частнууд фронтын элбэ участогууд дээр 38 немецкэ танк, сэрэг ба ашаа гэгшэ 300 автомашина, 600 хэрэгсэл тээршухала хубилаатанууд болоогүй.

Июлһын 26-һаа августын нэгэ хүртэрхи неделдэ агаарай байлаануудта, аэродромийн дээр, мүн зенитнэ артиллерийн буулгаар 286 немецкэ самолет үгы хэгтэбэ. Манайхитай гээлтэ 201 самолет.

Июлһын 26-һаа августын нэгэ хүртэрхи неделдэ агаарай байлаануудта, аэродромийн дээр, мүн зенитнэ артиллерийн буулгаар 286 немецкэ самолет үгы хэгтэбэ. Манайхитай гээлтэ 201 самолет.

Июлһын 26-һаа августын нэгэ хүртэрхи неделдэ агаарай байлаануудта, аэродромийн дээр, мүн зенитнэ артиллерийн буулгаар 286 немецкэ самолет үгы хэгтэбэ. Манайхитай гээлтэ 201 самолет.

Июлһын 26-һаа августын нэгэ хүртэрхи неделдэ агаарай байлаануудта, аэродромийн дээр, мүн зенитнэ артиллерийн буулгаар 286 немецкэ самолет үгы хэгтэбэ. Манайхитай гээлтэ 201 самолет.

спорты шэнтээгээ, 4 батальон шахуу ябан саргыг тараа сохон ба зармыньны үгы хэбэ байна.

Клетскаягай оршондо манай сэрэгүүд немецкэ атакы гэгшэ дэргын сохижэ, котрохилто-нуулаараа тэлөөрө хүн ба техникы талаар эхэ гээлтэд оруулаа. Н-скэ танковэ часты урагшаа лабиһан оройон дайсаңай танкчууд ба ябан сэрэгүүд гэгшэ сохижэ, 7 немецкэ танк, танк буудаха 16 эхэ буу, 400-һаа үсөөн бэшэ гитлеровчууды гэгшэ хэбэ. Клетскаягай урууры немецкэ отрядта манай нэгэ частын флагиһаан сүмэрэн орожо шалаа. Гэгшэһе манай боецүүд гитлерингүүдтэй дайсаңай атакы тон тэсэһигүүд сүмэрэн орожо шалаа. Гэгшэһе манай боецүүд гитлерингүүдтэй дайсаңай атакы тон тэсэһигүүд сүмэрэн орожо шалаа. Гэгшэһе манай боецүүд гитлерингүүдтэй дайсаңай атакы тон тэсэһигүүд сүмэрэн орожо шалаа.

Тухай ялгатаһан подразделение энэ үдэ оборонын гүн хулар сүмэрэн оройон гитлеровчууды үгы хэбэ. Тус участок дээр бүлгөө нэгэ үдэр соо немецкэ 900 гаран солдат ба офицерууд алуулжа ба шартуулжа гэгшэ. Байлаанай болоһон газар дээр дайсаңай гэгшэһе 8 танк ба гадагшаан 11 танк үсэ.

Августын 3-ай үглөөнэй мэдээсэл

Августын 2-ой бүгдний туршада манай сэрэгүүд **Клетская, Цымлянская, Куцевская** ба **Сальский** оршондо дайсаңда эсэргүү байдаанууды хэбэ.

Фронтын бусад участогууд дээр ямаршэ хубилаатанууд болоогүй.

Клетскаягай оршондо хэзэн участогууд дээр немецкэ ябан сэрэгтэй хүсн ба танкчуудар атак хэбэ. Атака хэгшэһе дэмжэжэ дайсаңай авиаци советскэ сэрэгүүдтэй байһан газар дээр олоо бомбонууды хайһан байна. Манай частнууд гитлеровчуудтэй түрлэһе хатуу шагнаа тулан тогтоогоод, хүлээрнэ өмхөлөөн түрлэһеһе позиция хүртэр намдаһан байгаа. Манай нэгэ часты дайсаңда эсэргүүсэһэн байдаа алуулжэ үзэ үдэрэй турша соо 30 эхэ буу, 3 минометно батарей, 2000 шахуу немецкэ солдат ба офицеры үгы хэбэ. Н-скэ полкын артиллеристүүд ба броньбөйтчиүүд 6 немецкэ танк гэгтээгээ. Ахалаша лейтенант Шеваловый командала доро яһаһан манай 5 истребительнууд дайсаңай 6 истребительтэй байлажа хоер немецкэ самолеты унагаба.

Цымлянскаягай оршондо дайсаңа болбо хоер батальон шахуу ябан сэрэгтэй хүсөөр манай нэгэ подразделение атаквалаа. Советскэ боецүүд немецкэ атакы гэгшэ сохижэ. Байлаанай болоһон газар дээр гэгтээгдэһэн 11 танк, 200 гаран гитлеровчуудтэй үдэр үзлэһэн байна. Одоо нэгэ участок дээр дайһан ябан сэрэгтэй подразделение дайсаңда эсэргүү хатуу шагна байлаанда 8 танк жагсаажа гаргажа, 700 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэбэ.

Куцевская ба Сальский оршондо манай сэрэгүүд дайсаңа эсэргүү хушар хүндэ хамгаалтын байлаанууды хэбэ ябаллаа үргэлжэлжэ. Довской ба Куцевская хасагуудай частнууд хэзэн амжалттай контратаканыуды хэбэ, 1500 гаран гитлеровцы үгы хэбэ. Манай пикетваллаар ба хойын бомбардировщицууд дайсаңай өрөжэ яһаһан резервүүдтэй танк ба моторизованно колоннуудта хэзэн амжалттай довтолгоонууды хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Цымлянскаягай оршондо манай сэрэгүүд Довской урда өрхөө гаргашаа немецко-фашистска сэрэгүүдтэй бүлэгдэлгээ эсэргүү байлаанууды хэбэ. Нэгэ участок дээр дайсаңай ябан сэрэгүүд танкчуудар дэмжэлжэ манай позиция атаквалаа. Гитлеровчуудтэй атака гэгшэ сохижэ, эхэнэр 6 танк, 300 шахуу солдат ба офицерууд гэгшэ.

Куцевскаягай оршондо дайсаңа болбо манай сэрэгтэй хэзэн хатуу шагна атаквалууд гэгшэ сохижэ. Немецкэ 8 танк, 11 эхэ буу, 23 пулемет, 17 автомашина, 700 шахуу солдат ба офицерууд гэгшэ байна. Дон-гитлерингүүдтэй часты немецкэ колоннодо гэм гэнтэ довтолго хэжэ, 300 шахуу гитлеровчууды хярган сабаба. Манай авиаци дайсаңай дайшахы гүрм ба үдэ гаража гарсануудта хэзэн амжалттай довтолгоонууды хэбэ. Сальский оршондо артиллерийскэ ба минометно буулгаар 12 немецкэ танк үгы хэгтэбэ. Зенитнэ артиллерийн буулгаар дайсаңай пикетваллаар 3 бомбардировщицууд унагаага.

боецүүд немецкэ атакы гэгшэ сохижэ. Байлаанай болоһон газар дээр гэгтээгдэһэн 11 танк, 200 гаран гитлеровчуудтэй үдэр үзлэһэн байна. Одоо нэгэ участок дээр дайһан ябан сэрэгтэй подразделение дайсаңда эсэргүү хатуу шагна байлаанда 8 танк жагсаажа гаргажа, 700 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэбэ.

Куцевская ба Сальский оршондо манай сэрэгүүд дайсаңа эсэргүү хушар хүндэ хамгаалтын байлаанууды хэбэ ябаллаа үргэлжэлжэ. Довской ба Куцевская хасагуудай частнууд хэзэн амжалттай контратаканыуды хэбэ, 1500 гаран гитлеровцы үгы хэбэ. Манай пикетваллаар ба хойын бомбардировщицууд дайсаңай өрөжэ яһаһан резервүүдтэй танк ба моторизованно колоннуудта хэзэн амжалттай довтолгоонууды хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Нүхэр Рябинкин гэгшын командлааг частин 126 снайперууд дайһан үдэ 2000 шахуу гитлеровцы үгы хэбэ. Тус частин эрхчин снайперүүд нүхэр Остудин, Вдовиченко, Салтыков, Ющенко, Чистиков, Говорухин, Каминский гэгшэ тус бүрдөө 100 гаран немецкэ худан алаа. Снайпер нүхэр Николаев 187 немецкэ солдат ба офицеры үгы хэзэн байна.

Гитлеры энэ дары сохиho!

Английска олонитэ ба хэблэл хоердохи фронт тухай

ЛОНДОН, августын 2. (ТАСС). «Рейнольдс Ньюс» газетэ Гитлеры энэ дары сохиho гэгшэ эхитэй түрүү бэшгэ соогоо ингэжэ бэшэһэн байна гэгшэ: «Бидэнэр буу зэвсэгтэйби, бидэнэр тэмсэл хэбэ хүсэлтэйби. Манай хүтэлбэрилэгшэд болбо абуулгана түргэнэр эхилжэ гэжэ хүсэлэн ядажа байһан бүхы арайһааа болохо хүсэлэе удардана. Манай ажаһууаа хубила тохолоһон алуул болбо 1943, 1944 гү, али 1945 ондо хүсөө сугуулжа осини державанууды шагнааг сохиho гэжэ хүсэжэ байхагүй. Гитлер гэгшэ Атлантическа далай дээрэ гү, али Россин урда зүгтэ даһан түрхэ бүрээ илалгалуйлажа байна гэжэ. Тимэ тула энэ дары Гитлеры сохиho ёһотой байһабди. Гитлерта сохиho хэбэ газарын хадаа Европын континент байна».

«Хоёрдохи фронт би болгохо тухай арай тайһан эрилтэ харуулсаггүй оролдог бэшэ. Хоёрдохи фронт би болгоһон хэрэгсэлнэй нилээд эхэ бэрхшээлнүүд гараха гэжэ бидэнэр байн мэдэбди. Тиггэбашы хоёрдохи фронтны шууд дары нээхэ гэгшэ гансахан лэ дурадхалы оруулжа байһабди», — гэжэ «Нью Стейтсмен энд Нейпн» журнал бэшэ. «Хоёрдохи фронт би болгодохо гэжэ хэншэ мэдэжэ байна. Хоёрдохи фронтны би болгохо тухай хуулита документ соо бэшгэдэһэн ба США ба Англар Молотовой ябаад ерөнхэй нүүлээр английска ба американска правительстванууд хуулита мэдүүлгэнүүд соо хэлэгдэһэн байна. Оролдууд болбо булимтаргаштай танк, үхэр буу ба самолетуудтай урдаһаа эсэргүүсэжэ өөһэдүүлгөө ами наһы үдэр бүри үгээжэ байһабди. Тиггэжэ байхадаа Англия Америка хоёр Россиде тухайлажэ уулулын тулаа ямар хэмжээ-абуулганууды хэжэ бай-

на гэжэб? Эдэ хоёр гүрэнүүд элбэ шухала материалууды Россиде эльгэжэ байһаниһын үнэн, мүн эдэ материалууды Россиде хүргэжэ угахын тулаа тэдэ гүрэнүүдтэй морягуудай ами наһаа хайрангүүгээр хүдэлмэрилжэ байһаниһын баһал үнэн байна. Тэдэ, хэзэн миллион английска солдадууд, улам улам олошоржо байгаа американска армия Англия эрэд юу хэжэ байна гэжэб? Россие эхээр түрһэн ябадалы һузаруулхын тулаа тэдэнэр юу хэжэ байна гэжэб? — гэгшэн асуудалнууд зайлашагүй гараха ёһотой болоо. Харбээ эдэ асуудалуудта харюу үгэнгүйгээр орхижорхөө баа хожомы айкабтар эхэ аюул тохолодохо ёһотой байна гэжэ тон али тодоор мэдэгдэнэ», — гэгшэн мэдүүлгы «Спектейтор» журнал хоёрдохи фронтта зориулаһан статья соогоо бэшэһэн байна.

Американска олонитэ хоёрдохи фронтны саг дары нээхын эрилтэ табина

НЬЮ-ЙОРК, июлһын 29. (ТАСС). Байһан Нью-Йорк городой Мэлсон Сивер Гарлин гэжэ эхэ уужам зал соо тус городой үйлдэбрийн профсоюзудай татаһан олонитэй митинг боложо, тэрэнэ 35.000 тарах хүн хабаадалсаа. Энэ митингтэ хабаадалсагшад халаа Европодо хоёрдохи фронтны саг дары би болгохын эрилтэ тайһан байна. «Хоёрдохи фронт саг дары би болгохо хэрэгтэй президентэ сүм тулалзасабди» гэгшэн нэгэн һаналтайгаар энэ митинг үнгэрэ. Демократ сенаторнууд Мид ба Пшвер гэгшэд, мориугуудай профсоюзай түрүүлшэ Керен, Нью-Йорк городой мэр ла Гарлин, суутай киноактер Чарл Чэплин ба бусад энэ митинг дээр үгэ хэлэһэн байна. Тус митингтэ хабаадалсагшад болбо хоёрдохи фронт саг дары би болгохын тулаа халам бүхы юмжөө, ами наһаһы үгэхөөр бэлэм гэгшэн телеграммы Рузвельта эльгээһэн байна.

Июлһын 27-го түрөөлөгшөһэй палата дээр тус палатын член

Голланд гэгшэ үгэ хэлэ. Тухадэ хоёрдохи фронтны саг дары нээхэ тухайла олоной анхаралы хандуулаһан байна. «Оролдууд болбо хоёрдохи фронт үзэлгүй нээгдэжэ, союзнигүүдтаа тулалзажа абааһид гэжэ эхэлэ найдаа зэвсэгтэ тэмсэлэ үргэлжэлүүлжэ байна. Гэгшэн мэдээсэлнүүд американска корреспондентнууд бидэнэр эльгээжэ. Бидэнэр халаа Гитлеры баруун тээһэн сохиho, фашистска зэвсэгтэ хүснүүдэ баруун ба зүүн тээһэн ху-баалуулжа, гитлеровчууды эсэлэн бутэ хая сохиho араболомжууды зүүн ба баруун тээһэн би болго. Шэн габыаата ороо арми болбо фашистска сэрэгтэй машинны бүхы хүр хүснэй урдаһаа үзгөө дуудлаагүй баатар зүрхтэйгөөр 13 хара тулаалзажа байна», — гэжэ Голланд мэдүүлжэ байна юм.

«Вашингтон Пост» гэжэ газетэ Германия урдаһаа эрд шууд абуулганууды саг дары хэбэ ёһотойби гэгшэн түрүү бэшгэ тунхагаа.

Хоёрдохи фронтны тон түргэнэр сий болгохо гэгшэн эрилты Англиян олон түмэн табина

ЛОНДОН, июлһын 30. (ТАСС). Англияска олонитэй ба хэзэн оло палата болбо Европодо хоёрдохи фронтны тон түргэнэр бидэ болгохо гэгшэн эрилтэнүүдэ табжа эхилэ. Байһан Лондоной Трафалгар сквертэ митинг боложо, тэрэнэ 70 мянган хүн хабаадалсаа. Энэ митингтэ хабаадалсагшад халаа Европодо хоёрдохи фронт би болгохо абадалы түргэнэр хэрэгтэй гэгшэн эрилтэнүүдэ тайһан байна. Тус митинг дээр гөрнүгүдэй национальһа федерациян түрүүлшэ Лоутер, парламентын членууд Либера Робертс, Лейборист Питт, Гарри Полат ба бусад үгэ хэлэ. Хоёрдохи фронтны би болгохо абадалы халаа гансашы Советскэ Союзда тулалзажа үзүүлжэ байгаагүй, мүн Англия хамгаалжа хэрэгтэй айкабтар шухала хэрэгтэй, байхалаа гална, хоёрдохи фронт гэгшэ илалта тулалхын гансхан лэ зам байна гэжэ энэ митинг дээр үгэ хэлэһэн түргэнэр. Тус митинг дээр үгэ хэлэһэн канадска солдат болбо бидэнэр хоёрдохи фронт нээхы үдэрөө үдэр эрэхэ бүри тэсэһигүүдэ хүлэжэ байһабди гэжэ мэдүүлжэ байна. «Миния хүдэлмэрилжэ байһан заводто 13.000 эхэнэр бин; эхэнэр бүлгээрөө Европодо хоёрдохи фронтны би болгохын түлөө ямаршашы холломы үзэхөөр хэзээд бэлэ», — гэжэ хүдэлмэрилшэн эхэнэр Матильда гэгшэ мэдүүлэ. Энэ митингтэ хабаадалсагшад: «Мүнөө үдэ бидэнэр баруун тээһэн тон шагнааг сохиho ёһотой байһабди», — гэгшэн резолюция баталаа абаһан байна.

«Бидэнэр Англия айкабтар олоо сэрэгүүдэ баржа байһабди. Гэгшэ, Америкта шэнэ шэнэ сэрэгтэй хүснүүд үдэр бүри шахуу эржэ байһабди. 1940 оной июнь барайһаа эхилэ саг үргэлжэ шөлөөн амхидхэгшад, шэнэ шэнэ буу зэвсэгүүд зэвсэгжэ байһан энэ гүйлэй эхэ арми юмшэ хөгжүүлжэ байха ёһотой», — гэжэ «Ньюс Кроникл» газетэй зүгтөө политическэ байлалы шэнжэлэшэ Каммингс бэшэ.

Английска авиаци Абильда довтолоо

ЛОНДОН, августын 1. (ТАСС). Июлһын 31-тэ «Бостон» гэжэ бомбардировщицууд эскадрильян эрилтэй олон истребительнуудта харуулаажа ябаад Хойто Франциин Авиллин аэродромдо бусад зайлашагүй шухаа хүдэлмэрилжэ хэбэ тухай мүн лэ эхэ ханалаа хандуулаа ёһотой. Жэһээлтэдэ, элбэ эхэ үдэбэ саг болзор соонь хураажа, мүн хана саг соонь парад халалга гэгшэ зэргын хүдэлмэрилүүд байна. Бидэнэр хэрбээ дайһан црын ажалой жагшаршамы тон нарийаар сэлжэ, айкабтар эхитэйгөөр хүдэлмэрилжэ һаа эдэ бүхы зориолууд хурааха хэрэгтэй. Заримдаа тарыхуудын машинанууды муу-гаар тээрүүлжа табиян дээрһэ эхэлэн гээлтэ болодог, мүн шаһар муутайгаар тарья хураһан ушар ба гээлтэ болодог байггүй юм. Тимэ тула комбайн ба бусад машинануудтайгаа хүдэлмэрилжэ ша-

Англо-германска агаарай дайн

ЛОНДОН, августын 2. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулаһан ёһоор, английска бомбардировщицууд болбо Ганновер, Вильгельмсхафен ба Франкфурт городуудай элбэ объектуудта довтолго хэбэ байна.